

Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή II

Εαρινό Εξάμηνο 2024
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 2^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

1α. Τετράχορδα
Ακουστική αναγνώριση και προσδιορισμός αλλοιώσεων

The image displays two staves of musical notation, each containing three variations of a tetra-chord. The first staff is labeled with the Greek letters α (alpha), β (beta), and γ (gamma). The second staff is labeled with δ (delta), ε (epsilon), and στ (sigma). Each variation consists of a sequence of four notes on a five-line staff, with a treble clef at the beginning of each staff. The notes in each variation are: α (C4, D4, E4, F4), β (C4, D4, E4, F4), γ (C4, D4, E4, F4), δ (C4, D4, E4, F4), ε (C4, D4, E4, F4), and στ (C4, D4, E4, F4). The variations are separated by double bar lines, and each staff ends with a double bar line.

1β.Τετράχορδα

Ακουστική αναγνώριση και προσδιορισμός αλλοιώσεων - Λύσεις

α β γ

T T η T η T η T T

δ ε στ

T T T η Τριημ. η η T η

1γ. Τετράχορδα φυσικής (μείζονας) κλίμακας
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.2)

-Φυσικά τετράχορδα (από καθε βαθμίδα τής φυσικής μείζονας):

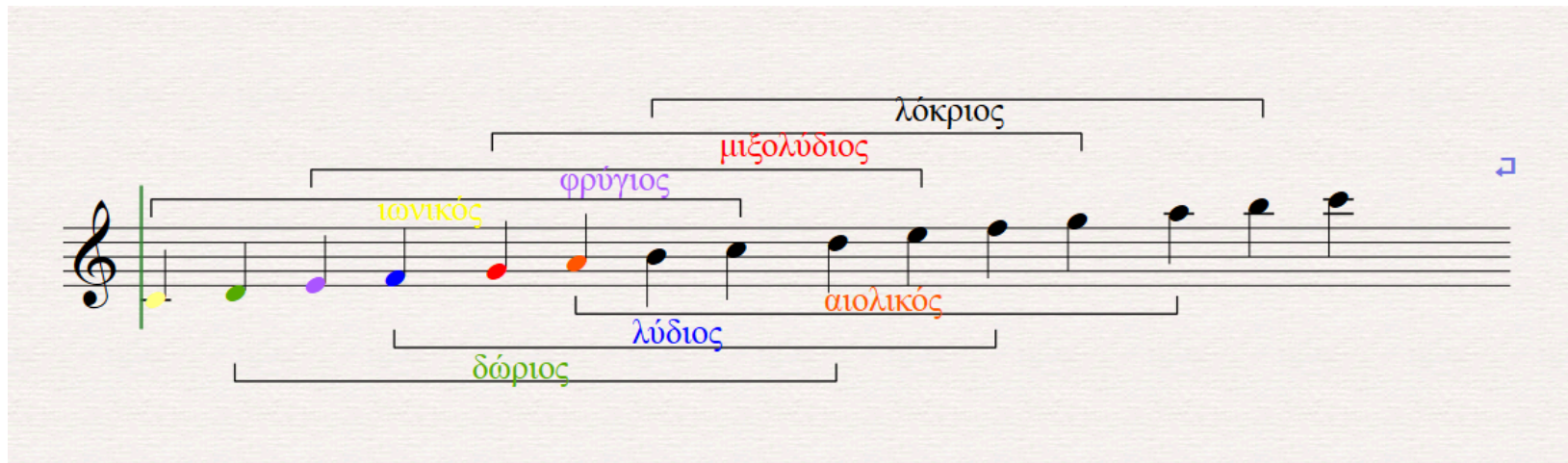
The image displays seven natural tetrads (1-7) of the natural major scale on a treble clef staff. Each tetrad consists of four notes with a specific interval pattern indicated by 'T' (Tone) and 'η' (Half note).

1: T T η
2: T η T
3: η T T
4: T T T
5: T T η
6: T η T
7: η T T

2α. (Εκκλησιαστικοί) τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σς.5-7)

- Επτατονικές κλίμακες
- Αφετηρία: κάθε νότα τής φυσικής κλίμακας=>
- 7 διαφορετικοί τρόποι (σήμερα), διατηρούν τις ονομασίες των αρχαιοελληνικών 'αρμονιών' και μεσαιωνικών τρόπων

2β. Εκκλησιαστικοί τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σς.5-7)

Ταξινόμηση των τρόπων από τον πιο 'φωτεινό' προς τον πιο 'σκούρο':

- - Λύδιος (ΦΑ)
- - Ιωνικός (ΝΤΟ)
- - Μιξολύδιος (ΣΟΛ)
- - Δώριος (ΡΕ)
- - Αιολικός (ΛΑ)
- - Φρύγιος (ΜΙ)
- - Λόκριος (ΣΙ)

Κύκλος 5ών

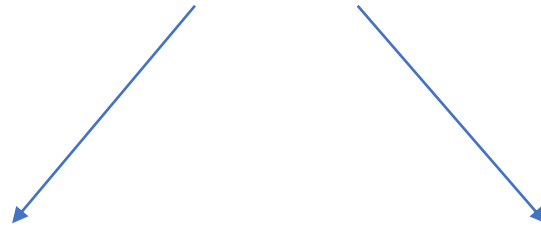
2γ. Εκκλησιαστικοί τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σς.5-7)

-Σύγχρονη χρήση τρόπων: κινηματογραφική, pop μουσική

-Σήμερα, οποιοσδήποτε τρόπος μπορεί να φτιαχτεί πάνω σε οποιαδήποτε νότα (σημειώσεις, σ.7)

-Εύκολος τρόπος απομνημόνευσης της δομής κάθε τρόπου:

‘Μείζονες’ τρόποι:

- Λύδιος (F): Σαν τη μείζονα, με 4↑
- Ιωνικός (C): Σαν τη μείζονα
- Μιξολύδιος (G): Σαν τη μείζονα, με 7↓

‘Ελάσσονες’ τρόποι:

- Δώριος (D): Σαν την φυσ. ελάσσονα, με 6↑
- Αιολικός (A): Σαν τη φυσ. Ελάσσονα
- Φρύγιος (E): Σαν τη φυσ. ελάσσονα, με 2↓
- Λόκριος (B): Σαν τη φυσ. Ελάσσονα, με 2 ↓, 5 ↓

2δ.Αναγνώριση τρόπου στη μουσική φιλολογία...

Adam de la Halle Γάλλος τρουβέρος, 13^{ος} αι.): *Robin m'aime*

(από το *Le Jeu de Robin et de Marion*, ίσως το παλαιότερο γαλλικό κοσμικό θεατρικό έργο)

2ε.Γρηγοριανό μέλος
σε τρόπο: Tantum
ergo sacramentum
(βλ. και μελωδικές
σημειώσεις «Άσκηση
ακοής – σολφέζ –
ρυθμική αγωγή II», σ.9)

Tantum Ergo

5

1. Tan-tum er-go Sa-cra-mén-tum Ve-ne-ré-mur cér-
2. Ge-ni-tó-ri, Ge-ni-tó-que Laus et ju-bi-lá-

nu-i: Et an-tí-quum do-cu-mén-tum Nó-vo cé-dat
ti-o, Sá-lus, hó-nor, ví-r-tus quo-que Sit et be-ne-

rí-tu-i: Praé-stet fi-des sup-ple-mén-tum Sén-su-
dí-cti-o: Pro-ce-dén-ti ab u-tró-que Cóm-par

um de-fé-ctu-i.
sit lau-dá-ti-o. A-men.

3α. Συγχορδίες μεθ' 7^{ης} στη μείζονα και στην αρμονική ελάσσονα - το χαρακτηριστικό άκουσμα τής V7

(i) Συγχορδίες μεθ' 7^{ης}
πάνω στις βαθμίδες τής
μείζονας κλίμακας

MM Eμ Eμ MM Mμ Eμ εμ

(i) Συγχορδίες μεθ' 7^{ης}
πάνω στις βαθμίδες τής
αρμονικής ελάσσονας κλίμακας

EM εμ AM Eμ Mμ MM εε

3β. V7

(7) 1 3 5 7 (1)

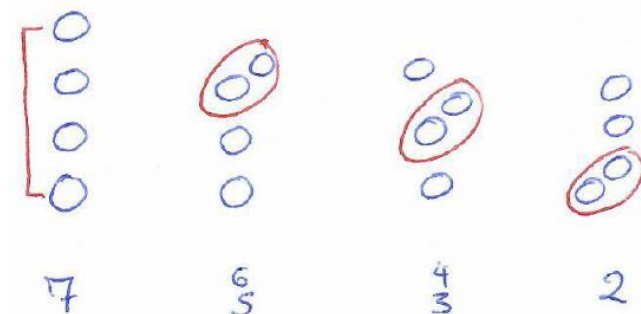
3γ. Η δομή της V7 (Μμ) – Οι 4 θέσεις της από κοινή βάση
 (βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.37)

Τετράφωνες συγχορδίες:

△ Μείζονα συγχορδία μεθ'εβδόμης (7μ)
 σολ-σι-ρε-φα, σε όλες τις θέσεις

Οι 4 θέσεις της μείζονας συγχορδίας μεθ'7ης (7μ)
 με κοινή βάση το σι ως 1η, 3η, 5η, 7η:

(σι7) (σολ7) (μι7) (ντο#7)
 B⁷ G⁶ E⁴ C^{#2}

△ Τραγουδί: Οι τέσσερις θέσεις της μείζονας συγχορδίας μεθ'εβδόμης (7μ), με κοινή βάση το σι:

4.Μελωδική prima vista

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.18)

2.Gabriel Faure (1845-1924)

Les Berceaux

(Τρία τραγούδια, op.23, No.1)

Andante

The musical score is written in bass clef with a 12/8 time signature. It consists of four staves of music. The first staff begins with a bass clef and a 12/8 time signature. The music is marked 'Andante'. The key signature is D major, indicated by a sharp sign on the F line. The score includes various note values, rests, and phrasing slurs. The final staff ends with a treble clef, a key signature change to D major (two sharps), and a common time signature (C).

(Παρτιτούρα με τη συνοδεία πιάνου στην ιστοσελίδα: <http://artsongcentral.com/2007/faure-les-berceaux/>)

5α.Μελωδικό dictée

<https://www.youtube.com/watch?v=l3EJqvKhYzY>
Clarinet: Robert Marcellus. Conductor: George Szell Orchestra: Cleveland Orcherstra

1.Mozart, Clarinet Concerto in A, K 622 (αρχ.τον.:λα+)

A musical staff for a dictation exercise. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. Both staves are in the key of A major (indicated by three sharps: F#, C#, G#) and 4/4 time. The first measure of each staff contains a whole note G4 in the treble and a whole note G2 in the bass. The remaining three measures are empty.

5

A musical staff for a dictation exercise, labeled with the number '5'. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. Both staves are in the key of A major (indicated by three sharps: F#, C#, G#). The first measure of each staff contains a whole note G4 in the treble and a whole note G2 in the bass. The remaining three measures are empty. The staff ends with a double bar line.

5β.Μελωδικό dictée - λύση

<https://www.youtube.com/watch?v=l3EJqvKhYzY>

Clarinet: Robert Marcellus. Conductor: George

Szell Orchestra: Cleveland Orcherstra

1.Mozart, Clarinet Concerto in A, K 622 (αρχ.τον.:λα+)

The first system of the musical score is in treble and bass clefs, with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 4/4 time signature. The melody in the treble clef begins with a quarter rest, followed by a dotted quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4. The bass clef accompaniment starts with a whole note G3. The system concludes with a quarter note G4 in the treble and a quarter note G3 in the bass.

The second system of the musical score begins at measure 5, indicated by a '5' above the first staff. The treble clef melody continues with a quarter note C5, a quarter note D5, a quarter note E5, and a quarter note F#5. The bass clef accompaniment consists of a whole note G3. The system ends with a quarter note G4 in the treble and a quarter note G3 in the bass.

1. Mozart, Clarinet Concerto in A, K 622 (αρχ.τον.:λα+)

5

Ο άνθρωπος είναι το μόνο πλάσμα που τρώει χωρίς να πεινάει, πίνει χωρίς να διψάει, και μιλάει χωρίς να έχει τίποτα να πει.

(Mark Twain)

Η πιο ωραία εμπειρία που μπορούμε να έχουμε είναι το μυστηριώδες.
Είναι το πρωταρχικό συναίσθημα που βρίσκεται στη βάση της αληθινής
τέχνης και της αληθινής επιστήμης.

(Albert Einstein)

Une Allée du jardin de Monet, Giverny (1902)
by [Claude Monet](#).